

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvaci, 1625

De laudibus preciosæ margaritæ castitatis. 4

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45790)

3. Quandoque verò Deo deuota anima, non tribulatione maiorum & dolore afficitur, ad exeundum de carcere suo, sed nobiliori modo, videlicet desiderio visionis diuinæ accensa, trahitur vehementer ad superna. Fitq; ei nimis angusta præsens vita: quia adhuc copia sibi plenitudinis negatur, quæ de fonte magis satiari appetit, quàm sobrijs haustibus refocillari. Valdè autè distat iste stimulus à priore. Nam dextro iam calcari impulsus equus desiderij, tantò expeditiùs fertur ad anteriora, quanto amor plus valet quàm dolor efficere. Huic animæ pulchrè & digniùs aptatur, quod de patriarcha Iacob Scriptura commemorat: *Quia* (inquit) *Gen. 29. seruiebat Iacob pro Rachel septem annis, & videbantur ei dies pauci præ amoris magnitudine.* Sic etiam omnis labor paruus videtur amanti Deum, & desideranti claritatem vultus eius inspicere, nec ieiunia horret, nec labores diurnos ponderat, neque elongari ab amicis & proximis triste ducit: sed neque aliquid estimari aut promoueri in hoc mundo, huiusmodi anima curat. Ideo omnia parui pendens præsentia, & vnum super omnia desiderans, eius amore frequentissimè vulneratur, quia quod summè desiderat, adhuc in dies & dies differtur. Quocumque tamen istorum modorum, anima compungitur, tamen in excessu mentis posita, præsentis versiculo desiderium celestis beatitudinis complectitur, ac sapiùs eundem reuoluendo enutrit deuotionem, quam de supernis cõcepit, dicens: *Qui det, ut veniat petitio mea; & quod expecto, tribuat mihi Iob 6. Deus?* Væ ergo omnibus ambulanti bus in desiderijs carnis, qui nec consideratione miserix temporalis oculos ad cælestia leuant: nec magnitudine æternæ felicitatis, ad ea percipienda vitam suam disponunt.

4. Sed nihil tibi & illis, anima fidelis; sine eis agere quod volunt, & implere omne quod delectat; absque dubio constat, quia non diu, neque in perpetuum durabit. Tu verò, sicut nunc audisti, & gauisa es in pollicitatione patriæ cælestis; ita in eius quæso amore, spes tua magis ac magis roboretur, donec brauium laboris tui merearis accipere. Insta diligenter pro virtutibus, passionibus fortiter vince; charitatis & castitatis dona, in custodia humilitatis, sub clausura diuini timoris collige & reconde; ac contra spirituales nequitias arma orationis indue, & semper diuinæ bonitati plusquam propriæ industriæ, in cunctis confide.

SERMO IV.

De laudibus pretiosa margarita castitatis.

1. **L**Oquamur aliquid de laudibus castitatis, & ad decorem eius primò habitorem illius consideremus. Spiritus namque sanctus auctor est principalis innocentis vitæ, & consecrator

Sap. 1.

Castitas
peculiare
donum
Dei.

totius castimonia. Quoniam in maleuolam animam non intro-
ibit sapientia, & in corpore subdito peccatis Spiritus sancti non
permanebit gratia. Absque eius speciali munere, castus nullus
fuit: & nisi illo misericorditer protegente in hac gloria, virgo
nemo permansit. Gloriosa siquidem continentia virtus, victo-
riosa castitatis palma, insignis & laudabilis flos virginum inuio-
labilis. Quanta sit virginum continentiumque gloria, indicant
ipforum magna certamina; & vincantium perseverantiumque
paucitas, facit eminentiam huius virtutis lucere magis. Deposita
omni spe propria, nihil de nostra industria, sed totum de immen-
sa Dei confidamus misericordia, quæ numquam aberit dilectis
suis in hac mortali vita. Nam supra nos est hæc virtus, & confer-
tur tantum diuinitus, neque tamen ingratum aut elatum, sed humi-
libus & contritis corde, clamantibus quotidie in oratione, & di-
centibus: *Cor mundum crea in me Deus, & spiritum rectum innoua
in visceribus meis.* Speremus igitur eius pietate hanc nobis virtu-
tem ab ipso tribui, quem constat sanctorum lachrymis posse pla-
cari; cuius etiam inspiratione cupimus de tam admirabili mar-
garita pauillum loqui.

Psal. 50.

Matth. 13.

2. *Simile est enim regnum calorum homini negotiatori quaerenti
bonas margaritas: inuenta autem una preciosa margarita, dedit om-
nia sua, & comparauit eam.* His verbis Christus Iesus Ecclesie
Sponsus, præmonet & hortatur nos ad amorem castitatis, ada-
quans illam rebus optimis per figuram preciosi lapidis. Quia ergo
nemo nobilium inuenitur, qui non velit preciosorum lapidum
gloria fulciri, dummodo illi facultas assit, ac vestibus valde bo-
nis non affectet indui, ne vilescat hominibus: multo magis nos
versa vice, Deo placere studeamus. Sed quæ est ista temporalis
gloria, & qualis vestium corruptibilium decor esse poterit; cum
homo exigui temporis sit, tanquam fumus & vapor pertransiens?
Proinde sit nobis indignum & confusum valde, quod nobis Deo
consecratis, non est sollicitudo tanta pro immortalis ornatu ani-
mæ, sicut inesse plerumque cernitur stultis mundi amatoribus,
pro vili corporis indumento. Nunc ergo, hortatu Saluatoris no-
stri, demus omnem curam ad comparisonem huius nobilissi-
mæ margaritæ, si volumus in sanctorum forte splendidi appare-
re. Minus enim in conspectu summi regis gloriosi erunt, qui cæ-
teris licet honestantur virtutibus, hanc in se gemmam non ha-
buerint.

3. Antequam Saluator de caelestibus descenderet, latebat hæc
virtus; & quantæ esset dignitatis & gloriæ, perpauca innotuit.
Sed nouus Rex, nouam produxit de caelesti thesauro gemmam,
& quoniam Sponsus hic erat; contulit hanc ecclesie, & accepit
eam

eam in suam. Et sic affinitate coniunctus est ei, & ipsa eius sponsa dicitur, propter castitatis fidem & charitatis indissolutionem. Erat satis inaudita prioribus seculis, vox turturis in terra nostra; quando non benedicebantur beatæ steriles, sed recensebantur per Moysen filiorum generationes. Nec tamen omnino videbatur abscondita Prophetis, quamvis non predicabatur popularibus. Quod satis liquet in hoc, cum quidam ex Prophetis more castissimæ turturis, ita insonuit: *Latere sterilis, qua non paris; decanta laudem, qua non pariebas; quoniam multi filij deserte magis quam eius, qua habet virum.* Et in altero quodam loco contemplatus vitam continentium beatissimam, & eam seruantibus à Domino donari specialem gloriam, prophetauit dicens: *Hac dicit Dominus Deus Eunuchis; Qui custodierint Sabbata mea, & elegerint qua volui, & tenuerint fadus meum: dabo eis in domo mea & in muris meis, locum & nomen melius, à filiis & filiabus.* Ecce non tantum Domini voce commendatur castitas, sed etiam precedentium patrum oraculis est magnificè declarata. Quàm bene decuit, ut vtriusque Testamenti auctoritas, hanc nostris commendaret pectoribus; qua possumus Deo fieri viciniore, & supernis spiritibus semper chariores. *Incorruptio enim, ut scribitur in libro Sapientia, proximum facit esse Deo.*

Virginitas
& castitas
neque o-
lim sub le-
ge ignota.
Exod. 3.
Num. 1.
Esai. 54.

Esai. 56.

Sap. 6.

4. Quàm splendida & speciosa facta es, ô beata castitas, ut digna videaris ad Agni intromitti nuptias. Hæc est formosa columba, ac singularis amica Creatoris omnium; quæ contemnit confortia mortalium, detestatur omnem carnis saniam, & ad cælestem properat amatoré. Ipsa lilio assimilatur cædidissimo, byssino figuratur mundo, & species eius semper placuit Altissimo. Huius candore reficiuntur sanctorum oculi, & odore famæ eius, trahuntur ad Christum innumerabiles virginum chori. Odor enim nimius est in vestimentis eius, quia castitas spargit vbique fragrantiam sui intacti corporis. Cuncti namq; reuerentiam castis deferunt; & inuenitur etiam inter eos laudabilis, qui nunc munditiam seruant incorruptionis. Contulit hanc gratiam castitati Christus, per inhabitationem sui spiritus; ut sit benedicta ab omnibus, quæ transcendit limites humanæ fragilitatis. Nil sic hominem super propriam fragilitatem eleuat, sicut virtus castitatis, quæ cælis etiam vim infert. Dum enim quis seruat per gratiam in terris, quod per naturam Angelici spiritus in cælis, nonne vim infert cælestibus? Talis enim in Domino gloriatur, & dicit: *Domine, exaltasti super terrâ habitationem meam; & pro morte defluentis depresso sum, & liberaasti corpus meum à perditione.* Cui meritò debetur diuina responsio; *Hac est, qua nesciuit torum in delicto, habebit fructum in respectione animarum sanctarum.* Et rursus in generali,

Castitas
cunctis a-
mabilis.

Ecli. 51.

Sap. 31.

Matth. 22.

nerali, Sponsus congratulatur cælestis: *Ha sunt, qua non nubent, neque nubentur; sed sunt sicut Angeli Dei in cælis.* Iam patet clarius, quia castitas de cælis sumpsit originem, & à confortibus nobilissimis traxit progeniem, cum sit filia cælestis Hierusalem, & cognata supernorum ciuium.

5. In germine & fecunditate eius exultat Spiritus sanctus; nam non præterit tempus, quo deficiat fructificare castas generationes Deo multum acceptabiles, quæ sunt deuotæ orationes, sanctæ meditationes, & mundi cordis affectiones. O quàm pulchra est ergo casta generatio cum charitate, quæ cælum replet incorruptionis suauitate, & fecundat terram conuersationis sanctitate. Tam suauis denique odor inerat castitati, ut æterni regis filius de sola nasci dignatus sit Virgine; consecrans hanc in matre, quam detulit postmodum in dotem sanctæ ecclesiæ.

Virtutum
plenitudo
in Maria
ex gratia
processit.

6. Non tamen propter solam fatemur virginitatem, quoniam virginitas sola non est, nec sola placuit Christo. Nec angelus inquit, Aue castitate plena, sed aue gratia plena: ut virtutum plenitudo potius referatur gratiæ, quam castitati vel innocentia. Per solam quippe gratiam possidentur, castitatis, humilitatis, charitatis, ceterarumque virtutum charismata. Refulsit namque in Maria præ cunctis excellentius decus virginitatis, cum eius vita (ut ita dicamus) sola castitas & immaculata virginitas extiterit. Sed habuit etiam gratiam perfectissimæ humilitatis, per quã de summo cælo filium Dei ad se traxit. Vnde & de ea scribitur in

Cant. 1.

Canticis: *Dum esset rex in accubitu suo, nardus mea dedit odorem suauitatis.* Est itaque Deo munus valdè gratissimum, habere perpetuæ incorruptionis gaudium, & acceptabile sacrificium cunctis temporibus vitæ suæ, seruire continentia propositum. Stupet natura, mirantur Angeli, lætantur Archangeli, exultat quoque omnis Sanctorum cuneus, in obtutu & pulchritudine huius virtutis. Occurrit etiam Iesus Christus, amator castitatis, conseruator pudicitia, salutans animam quam sibi adoptauit in sponsam, iubilans & modulans in ipsius aduentu carmina quædam ex Canticorum Canticis: *Ecce tu pulchra es, amica mea, ecce tu pulchra, oculi tui columbarum.*

Ibidem.

7. Quid ad hæc dicetis homines corpore & mente corrupti? An non demulcent aures vestras hæ voces gratulabundæ, hæ delicia mundis & castis reseruata? Et si vultis recipere & verè intelligere, seruite munditiæ, studete sobrietati, & mundas manus vestras conseruate. Et veniet à Deo vobis lætitia, & inenarrabilis exultatio; quam soli percipiunt, qui mundi luxus despiciunt, & mentem ab omnibus delicijs eius suspendunt. Eia charissimi, nunc omnes erigamus aures nostras intentius, quoniam venit nobis

nobis Sponsus de caelestibus. Et vos Christi Virgines, ferte lampades iam ardentes, oleum simul deferentes. Ecce ianua patet, quæ parata sunt, intrent. Intremus, intremus per portas, quas aperuit Dominus, ut cum omnibus Sanctis mereamur illum benedicere & laudare in secula seculorum. Amen. Matth. 25.

SERMO V.

De custodia castitatis.

I. Sermone præcedenti, in laudem castitatis quædam diximus, sperantes quod hæc virtus multorum erit grata cordibus, quæ iure nil in se habet offensionis. Et si sunt, qui offenduntur: suæ potius hoc obscenitati, non eius sanctitati imputent: nam castitas velut quidam carbunculus, in sanctorum vita semper emicuit. Confidimus igitur, quod tanto charius amplexabitur ab omnibus, quanto splendidior effecta videtur sacrarum laudum præconijs. Alta profectò laus eius, quæ non ex hominibus sed à Deo procedit, & Sanctorum abundantius declaratur exemplis. Præcesserunt nos multi continentia armis amicti, & fuso sanguine proprio reliquerunt, quid sit agendum nobis de corpore nostro; quia sanctitati, non corruptioni nos optant famulari. Concurrunt etiam hodie sacratissima vtriusque sexus multitudo, ad regales nuptias filij Dei, optans pro illecebris carnis adimpleri Spiritus sancti fructibus, qui sunt, pax, patientia, modestia, continentia, castitas. Et quia tam excellentis est dignitatis, non est mirum, si tepidi in eius deprehendamus laudibus; cum ipsa locum habeat celsiorem, & materiam loquendi ministret copiosam magis peritis. Silere tamen de illa non oportet omni modo, quam tam necessariam nobis agnoscimus: sine qua, nec sanctitatis perfectionem valemus assequi; pro qua in Sanctorum omnium remuneratione, translato laboris onere, in perpetuum beari non dubitamus. Perscrutemur ergo diligentissimè qualiter seruari possit castitas, quibus etiam iuuari remedijs debeat incontinens animus. Ad virtutem quippe castitatis absque labore & certamine non peruenitur; sine timore Dei & sui custodia, nulli in ea perseverare donatur.

2. Grandis quædam custodia, ad conservationem perseverantiamque castitatis, est utique instituenda deuotis; ne videlicet loqui, audire, legere, aut talia intueri velit affectio carnis, unde postea generari queat aliqua occasio tentationis. Verum hi, qui Spiritu sancto irrorante, ab æstibus carnis aliquantulum temperati sunt, & magno iam castitatis munere præcincti videntur, si foris adhuc per sensuum custodiam se non muniunt, periculo rursus & casui appropinquant. Foris enim per

sensus